

27 Νοεμβρίου 2022

«Ξεριζωμός 1922»: Διάλογος για την Μικρασιατική τραγωδία στο «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...»

/ [Αφιέρωμα](#) / [Πολυμέσα - Multimedia](#)

Η γενοκτονία του ελληνισμού είναι μία και ενιαία και είναι σε όλα τα μέρη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας που ζούσε ελληνισμός. Ξεκινάει τον Απρίλιο του 1914, με το αποκορύφωμα να γίνεται το 1922 με τη σφαγή της Σμύρνης και τους 1.500.000 πρόσφυγες.

Εκδήλωση, στο πλαίσιο της σειράς «Ελεύθεροι διάλογοι», του προγράμματος «ENOPIA εν δράσει...», του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 25 Νοεμβρίου, στο Πνευματικό Κέντρο του Ναού. Μία προσέγγιση στα γεγονότα της Μικρασιατικής τραγωδίας, με αφορμή το βιβλίο “Κι απέναντι ξένοι” που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Νάμα.

Στη συνάντηση, συμμετείχαν η συγγραφέας του βιβλίου κα Σταυρούλα Ζώρζου, Χειρουργός Οδοντίατρος και ο κ. Κωνσταντίνος Χολέβας, συγγραφέας και Πολιτικός Επιστήμονας.

Την εκδήλωση πλαισίωσε με τραγούδια από την Μικρασία, μουσικό σχήμα στο οποίο συμμετείχαν οι Απόστολος Βαλσαμάς, Ούτι - Λαούτο, Γιώργος Κοτσίκας, Βιολί, Αθηνά Κουκή, Κανονάκι, Άγγελος Κουσάκης, Κρουστά και Άννα Κατσούλη, Τραγούδι.

Η παρουσίαση, μεταδόθηκε από το διαδίκτυο, μέσα από το κανάλι του «ENOPIA εν δράσει...» στο YouTube.

Το βιβλίο της κας Ζώρζου πραγματεύεται με την μορφή ιστορικού μυθιστορήματος τον ξεριζωμό των Ελλήνων της Μ. Ασίας το 1922. Ένα εξαιρετικό μυθιστόρημα και μια ιστορία βασισμένη σε αληθινές διηγήσεις αυτών που πέρασαν από τη φωτιά της προκουμαίας της Σμύρνης κι έφεραν μαζί τους τα λείψανα της

Οσίας Ξένης.

Όπως τονίστηκε στη συνάντηση, είναι ανάγκη καταρχήν να καταλάβουμε όλοι, ότι δεν είναι μόνο η Σμύρνη και το 1922. Βεβαίως εκεί έγινε το αποκορύφωμα της καταστροφής και η μεγάλη σφαγή.

Όμως, υπάρχει ένα σχέδιο που ξεκινάει από τους Νεότουρκους, μια ομάδα αξιωματικών που καταλαμβάνουν της εξουσία σταδιακά από το 1908 μέχρι το 1913, με στόχο να εξοντώσουν από την οθωμανική αυτοκρατορία όλους τους χριστιανούς και ειδικά τους Έλληνες και τους Αρμένιους.

Για τον ελληνισμό ειδικότερα, η γενοκτονία ξεκινάει τον Απρίλιο του 1914 στη Θράκη και στη συνέχεια στα παράλια της Μ. Ασίας με τη σφαγή στην Παλαιά Φώκεια.

Το σχέδιο αυτό γίνεται πιο έντονο και υλοποιείται πιο σκληρά και αιματηρά το 1916 που αρχίζουν οι σφαγές στον Πόντο κι έτσι έχουμε στην Μ. Ασία, Πόντο και Α. Θράκη ένα κομμάτι ελληνισμού που μέχρι το 1923 διώκεται συστηματικά, με σφαγές, εκτοπίσεις και τάγματα εργασίας, με το αποκορύφωμα να γίνεται το 1922 με τη σφαγή της Σμύρνης και τους 1.500.000 πρόσφυγες. Η γενοκτονία του ελληνισμού είναι μία και ενιαία και είναι σε όλα τα μέρη της Οθωμανικής αυτοκρατορίας που ζούσε ελληνισμός.

Ο ελληνικός στρατός το 1919 δεν πήγε εκεί σαν κατακτητής, αλλά σαν απελευθερωτής, μετά από πολλές σφαγές που ήδη είχαν γίνει και μετά από ασταμάτητες εκκλήσεις από τον Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως που ήταν ο τελικός αποδέκτης όλων των σφαγών, αλλά και από τις κοινότητες των Ελλήνων της Μ. Ασίας και του Πόντου που είχαν ξεκληριστεί.

Η λαχτάρα του ελληνισμού για την απελευθέρωση, έκανε πολλούς Έλληνες να πάνε στρατευμένοι στην Μ. Ασία και να αγωνιστούν με όλη τους την ψυχή. Όπως έκανε και πολλούς Μικρασιάτες να καταταγούν ως εθελοντές, στην στρατιά της Μικρασίας.

Όλη αυτή η κατάσταση, της στράτευσης των Ελλήνων και της υποχρεωτικής στράτευσης από τους Τούρκους σε αυτούς τους πληθυσμούς, δημιούργησε μία μεγάλη κατηγορία φυγόστρατων. Ήταν οι Έλληνες Μικρασιάτες που ήθελαν να αγωνιστούν για την απελευθέρωση της πατρίδας τους με τον ελληνικό στρατό, αλλά ήταν υποχρεωμένοι να καταταγούν στον στρατό του Κεμάλ.

Πολλοί καταδικάστηκαν σε εξορία, σε καταναγκαστικά έργα και σε θάνατο μέσα στα φοβερά τάγματα εργασίας, προκειμένου να τιμωρηθούν ή να εξασφαλίσει ο

Κεφάλ, ότι αυτοί οι πληθυσμοί δεν θα βοηθούσαν τον ελληνικό στρατό. Το θέμα δε των φυγόστρατων το βλέπουμε ιδιαίτερα στον Πόντο, που ήταν και ο λόγος που δημιουργήθηκε εκεί το αντάρτικο.

Μία ήπια και τεκμηριωμένη πηγή, η «Μαύρη βίβλος του Οικουμενικού Πατριαρχείου» που συντάχθηκε το 1919, περιλαμβάνει μία λεπτομερή καταγραφή όλων των Ελλήνων που σκοτώθηκαν ή εκτοπίστηκαν από Α. Θράκη, Πόντο και Μ. Ασία και από τους εκτοπισθέντες, ελάχιστοι επιβίωσαν.

Ιδιαίτερη αναφορά, έγινε στην πόλη Μύλασα, που αναφέρεται στο βιβλίο της κας Ζώρζου, και η οποία βρίσκονταν κοντά στην Αλικαρνασσό. Τα τελευταία χρόνια πριν την καταστροφή, είχε γνωρίσει μία ανάκαμψη και ο ελληνικός πληθυσμός που αντιπροσώπευε το ήμισυ των κατοίκων, ήταν οικονομικά εύρωστος.

Στο βιβλίο αναφέρεται η ιστορία μιας υπαρκτής οικογένειας από τη Μύλασα που έφυγαν από την πόλη μπροστά στον κίνδυνο εισβολής από τους Τσέτες, με προορισμό την Σμύρνη, όπου ήταν ο ελληνικός στρατός, με σκοπό να επιστρέψουν όταν ηρεμήσουν τα πράγματα.

Πηγαίνοντας όμως προς την Σμύρνη, συνέπεσαν στην καταστροφή της και έζησαν όλη την φοβερή περιπέτεια στην προκυμαία της. Δεν σώθηκε όλη η οικογένεια και όσοι επιβίωσαν έφτασαν στον Πειραιά και στη συνέχεια στη Νίκαια. Ερχόμενοι, έφεραν και τα λείψανα της Οσίας Ξένης, που έζησε τον 5ο αιώνα στη Μύλασα, όπου και οικοδομήθηκε Ναός προς τιμήν της στη Νίκαια.

Όπως είπε κλείνοντας η συγγραφέας:

«Αυτό που πρέπει να κρατήσουμε, είναι το θαύμα, να αναγεννιέται κανείς από τις στάχτες του. Και το αντίστροφο βέβαια, ότι έχει ο καιρός γυρίσματα, γιατί άνθρωποι καθόλα αξιосέβαστοι, ήρθαν μέσα στα καράβια ρακένδυτοι, χάνοντας τα πάντα εκτός από την αξιοπρέπεια τους και την πίστη τους στο Θεό.

Και φτάνοντας εδώ, ακριβώς με αυτά τα δύο, κατάφεραν να ζήσουν μια αξιοπρεπή ζωή, και οι επόμενες γενιές τους να δώσουν στην Ελλάδα, πράγματα που αν δεν είχαν έρθει οι πρόσφυγες, ίσως να μην είχαμε, στον πολιτισμό, την οικονομία και τις επιστήμες.»

[Την εκδήλωση μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ:](#)

Του Σταμάτη Μιχαλακόπουλου / Ι. Ν. Ευαγγελιστριάς Πειραιώς